

PATVIRTINTA
Sveikatos apsaugos ministerijos
Ekstremalių sveikatai situacijų centro
direktoriaus 2020 m. rugsėjo 17 d.
įsakymu Nr. 05-78

**SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
EKSTREMALIŲ SVEIKATAI SITUACIJŲ CENTRAS**

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO ATASAKAITA

Vykdamas Sveikatos apsaugos ministro (toliau – Ministras) 2020 m. liepos 10 d. įsakymą Nr. V-1633 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“ (toliau – Įsakymas), vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsniu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 ir siekdami nustatyti Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui (toliau – Centras) nurodytoje veiklos srityje, kurioje galimai egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, teikiame atliktą analizę ir vertinimą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės atlikimo pagrindas – Ministro įsakymas. Korupcijos pasireiškimo tikimybės atlikimo pradžia – 2020-07-13, pabaiga – 2020-09-13.
Nagrinėjamas laikotarpis – nuo 2019-08-31 iki 2020-09-13.

Tikslai: nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti informacijos apie ekstremaliąsias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo (visą parą) tarp Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos subjektų, valstybės valdymo ir savivaldybės institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, Pasaulio sveikatos organizacijai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms, organizavimas, skubaus perspėjimo sistemų ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje koordinavimas ir organizavimas veiklos srityje (toliau – veiklos sritis) bei pateikti pasiūlymus, kurie galėtų padėti mažinti ir valdyti nustatytą korupcijos riziką.

Uždaviniai: nustatyti, ar teisės aktai pakankamai aiškiai ir detalčiai reglamentuoja veiklą analizuojamoje veiklos srityje, išanalizuoti ir įvertinti nustatytą problematiką analizuojamoje veiklos srityje.

Objektas: Centro viena iš pagrindinių funkcijų yra informacijos apie ekstremaliąsias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo (visą parą) tarp Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos subjektų, valstybės valdymo ir savivaldybės institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, Pasaulio sveikatos organizacijai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms, organizavimas, skubaus perspėjimo sistemų ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje koordinavimas ir organizavimas funkcijos.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai: teisės aktų ir dokumentų analizė, interviu metodas (apklausiant darbuotojus žodžiu ir elektroniniu paštu), viešai skelbiamos informacijos stebėjimas ir analizavimas, valstybės registruose ir informacinėse sistemose sukauptos informacijos analizė.

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	
4.	Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras	Informacijos apie ekstremaliąsias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo (visą parą) tarp Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos subjektų, valstybės valdymo ir savivaldybės institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, Pasaulio sveikatos organizacijai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms, organizavimas, skubaus perspėjimo sistemų ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje koordinavimas ir organizavimas
Veiklos sritis		
Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika		
Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas		
Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti		
Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu		
Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo		
Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija		
Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų		
Yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti valstybės ar savivaldybės įstaigos darbuotojus ar jų priimamus sprendimus		
Išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitose panašias funkcijas atliekančiose valstybės ar savivaldybių įstaigose.		
Tobulintina valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos priežiūros sistema		
Priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda		
Nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai (pavyzdžiui, skirstant biudžeto lėšas, teikiant užsakymus bei priimant kitus sprendimus);		
Valstybės ar savivaldybės įstaiga yra savarankiškas biudžetinių asignavimų valdytojas		
Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos nustatė šios valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos pažeidimų		
Gauta kitos informacijos apie valstybės ar savivaldybės įstaigos veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos informacija, gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija)		

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizę išnagrinėti ir įvertinti Centro veiklos srities reglamentuojantys teisės aktai, vidiniai dokumentai ir tvarkos, viešai skelbiama informacija apie vykdomą veiklą.

Nagrinėjama veiklos sritis yra viena iš pagrindinių Centro ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir valdymo funkcijų, tai yra informacijos apie ekstremaliąsias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo visą parą perdavimas.

Ši veikla Centre reglamentuota teisės aktais ir Centro direktoriaus patvirtintais įsakymais Centro vidaus funkcijoms užtikrinti: Ekstremaliųjų situacijų prevencijos skyriaus vyresniųjų specialistų keitimasis informacija veiklos aprašas patvirtintas 2018 kovo 9 d. įsakymu Nr. 05-18 (toliau – aprašas). Nors aprašas yra pakankamai aiškus ir su atitinkamomis schemomis, kaip turi elgtis esant tam tikrai ekstremaliai situacijai budintys specialistai, tačiau minėtas aprašas turi būti keičiamas dėl Centro iškelimo į Kauną ir buveinės adreso keitimo, taip pat dėl Covid-19 infekcinės ligos pandemijos pasikeitusių teisės aktų nuostatų.

Informacijos keitimasi ekstremaliųjų situacijų atvejais Centras vadovaujasi šiais teisės aktais: Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. 1V-114 „Dėl keitimosi informacija apie ekstremalią situaciją ar ekstremalų įvykį tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-657 „Dėl keitimosi informacija apie ekstremaliąsias situacijas, ekstremaliuosius įvykius ir kitus riziką gyventojų sveikatai ir gyvybei keliančius įvykius tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo informacijos apie epidemiologinio registravimo objektus turinio ir informacijos privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. sausio 14 d. įsakymas Nr. V-17 „Dėl informacijos apie ekstremalias visuomenės sveikatai situacijas, keliančias tarptautinį susirūpinimą, rinkimo, vertinimo ir teikimo Pasaulio sveikatos organizacijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. D1-803/V-1065 „Dėl Aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 26 d. įsakymo Nr. D1-265/V-436 „Dėl visuomenės ir suinteresuotų institucijų informavimo apie aplinkos oro užterštumo lygius, viršijančius pavojaus ar informavimo slenksčius, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1082/2013/ES „Dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB“.

Pagal kompetenciją korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatyme, darbuotojai teikė atsakymus į pateiktus klausimus: nėra atskirai valstybės tarnautojų išsamiai reglamentuotų funkcijų informacijos perdavimo srityje išskyrus vyresniųjų specialistų (budėtojus), Vyresnieji specialistai (budėtojai) savarankiškus sprendimus priima vadovaujantis Ekstremaliųjų situacijų prevencijos skyriaus Vyresniųjų specialistų keitimuisi informacija veiklos aprašu, Vyresniojo specialisto keitimuisi informacija pareigybės aprašymu bei iš anksto parengtomis schemomis, algoritmais ir procesais, todėl pagal kompetenciją gali savarankiškai priiminėti sprendimus. Priėmimo į darbą dieną Vyresniojo specialisto keitimuisi informacija (budėtojo) pareigose, darbuotojas pasirašytinai supažindinamas su savo pareigybės aprašymu, kuris reglamentuoja savalaikį informacijos apie ekstremaliąsias situacijas priėmimą ir operatyvų gautos informacijos perdavimą užtikrinimą. Informacijos perdavimas vyksta telefonu, faksu, elektroniniu paštu ir registruojant informaciją specialiomis informacinėmis sistemomis. Sutrikus ryšiui kompetentingoms institucijoms informacija būtų perduodama per pasiuntinį. Gyventojai gali būti informuojami per garsiakalbius, sirenomis ir panašiai už gyventojų

informavimą atsakingas Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Keistis informacija dėl NATO pateiktų dokumentų derinimo, teikiant duomenys dėl dalyvavimo NATO renginiuose, jungtinės sveikatos grupės (JHA) vaizdo konferencijoje ir t.t. Centrai dalyvauti teko tik elektroniniu paštu su Lietuvos Respublikos nuolatinės atstovybės prie NATO Civilinės saugos atašė Ž. K. Vadovaudamasis principu „Būtina žinoti“ ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 24 straipsnio, Įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkos aprašo ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos ir Europos Sąjungos Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos administravimo tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“, reikalavimus, paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo rašo rezoliucija vykdytojams. Vykdytojų kiekis yra skirtingas ir priklauso nuo gautos informacijos tūrinio. Nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka vykdytojai supažindinami su dokumentu pasirašytinai. Su slaptais /konfidencialiais NATO pranešimais kitos institucijos nesupažindinamos.

Iš pateiktos ataskaitos bus formuojamos motyvuotos išvados dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo.

Parengė
Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus

PATVIRTINTA
Sveikatos apsaugos ministerijos
Ekstremalių sveikatai situacijų centro
direktorius 2020 m. rugsėjo 17 d.
įsakymu Nr. 05-79

**SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
EKSTREMALIŲ SVEIKATAI SITUACIJŲ CENTRAS**

**MOTYVUOTA IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS
NUSTATYMO**

Vykdamas Sveikatos apsaugos ministro (toliau – Ministras) 2020-07-10 įsakymą Nr. V-1633 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“ (toliau – Įsakymas), Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (toliau – Centras) atliko informacijos apie ekstremaliąsias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo (visą parą) tarp Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos subjektų, valstybės valdymo ir savivaldybės institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, Pasaulio sveikatos organizacijai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms, organizavimas, skubaus perspėjimo sistemų ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje koordinavimas ir organizavimas veiklos analizę ir vertinimą. Ataskaita patvirtinta Centro direktoriaus 2020 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 05-78.

Teikiamos motyvuotos išvados dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo nurodytoje veiklos srityje, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė ir atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnio nuostatas. Nustatyta veiklos sritis, kurioje galimai egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes atitiko vieną korupcijos pasireiškimo nustatymo kriterijų nagrinėjamoje veiklos srityje yra atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas šioje funkcijoje yra minimalus, kadangi keitimosi informacija tarp institucijų vyksta pagal parengtą ir Ekstremaliųjų situacijų prevencijos skyriaus vyresniųjų specialistų keitimasis informacija veiklos aprašą Centro direktoriaus patvirtintu 2018 kovo 9 d. įsakymu Nr. 05-18 (toliau – aprašas). Rizika yra ta, kad Centrai pakeitus buveinės adresą turi keistis apraše nurodyti budėtojų telefonai ir kiti kontaktiniai duomenys. Nėra aiškių nuostatų kaip išvengti žmogiškosios klaidos faktoriaus teikiant informaciją visą parą ir kokios konkrečios procedūros būtų atliekamos (žingsniai) informuojant kitas institucijas ir visuomenę jei būtų perduota netikslī ar neteisinga informacija. Taip pat neaišku kokie procesai vyktų sutrikus telefono ryšiui ir/ar informacinėms sistemoms, neveikiant internetui, kaip būtų susiekta ir per kiek laiko perduoda informacija apie ekstremalią situaciją suinteresuotoms institucijoms, ypač tai bus aktualu Centrai įsikėlus į Kauno miestą, kai tuo tarpu visos atsakingos institucijos yra Vilniaus mieste.

Siūlymas atnaujinti 2018 kovo 9 d. įsakymu Nr. 05-18 patvirtintą Ekstremaliųjų situacijų prevencijos skyriaus vyresniųjų specialistų keitimasis informacija veiklos aprašą papildant nuostatomis dėl žmogiškosios klaidos faktoriaus ir /ar sutrikus informacijos perdavimo ryšio priemonėms, įvertinant pasikeitusia Centro buveinės vietą.

Kitas kriterijus, kuris atitiktų korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo faktorių yra naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Tačiau konstatuotina, kad šioje veikloje pats Centras savarankiškai dalyvauja minimaliai, vedančioji institucija yra Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija. Centras vadovaujasi Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslaptį įstatymo 24 straipsnio, Įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkos aprašo ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos ir Europos Sąjungos Lietuvos Respublikai

perduotos įslaptintos informacijos administravimo tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“, reikalavimais, paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo rašo rezoliucija vykdytojams. Vykdytojų kiekis yra skirtingas ir priklauso nuo gautos informacijos tūrinio. Nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka vykdytojai supažindinami su dokumentu pasirašytinai. Informacijos apie ekstremaliasias sveikatai situacijas priėmimo ir perdavimo (visą parą) Europos Sąjungos institucijoms, Pasaulio sveikatos organizacijai, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms, organizavimas, skubaus perspėjimo sistemų ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdymo srityje yra pakankamas. Sprendimai nepriimami vienasmeniškai, dalyvauja tiek kitos Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, tiek tarptautinės organizacijos. Korupcijos pasireiškimo tikimybė susijusi su naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija nenustatyta, todėl siūlymų nėra.